

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 273/2021-17

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla (sudca spravodajca) a sudcov Petra Straku a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného Advokátska kanceláriou M Kojtalová, s. r. o., Antona Bernoláka 51, Žilina, proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline č. k. 1To/35/2018-597 z 3. júla 2018 a uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 3Tdo/56/2020 zo 4. novembra 2020 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 28. januára 2021 domáha vyslovenia porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením krajského súdu, ktorým bolo zamietnuté jeho odvolanie ako obžalovaného v trestnej veci, a uznesením najvyššieho súdu, ktorým bolo odmietnuté jeho dovolanie proti rozhodnutiu krajského súdu. Sťažovateľ žiada zrušenie napadnutých rozhodnutí s tým, že vec sa vracia krajskému súdu na ďalšie konanie.

II.

2. Rozsudkom okresného súdu bol sťažovateľ uznaný za vinného z pokračovacieho prečinu podvodu, ktorého sa mal dopustiť tak, že od poškodenej vylákal koncom roka 2012 5 000 eur a v marci 2013 4 000 eur, keď s poškodenou v mene obchodnej spoločnosti uzavrel investičné zmluvy, na základe ktorých poškodená na účet tejto obchodnej spoločnosti zaslala peňažné prostriedky; v oboch prípadoch sťažovateľ ako disponent s účtom tejto obchodnej spoločnosti peňažné prostriedky z účtu vybral v hotovosti a následne ich použil neznámym spôsobom. Sťažovateľ sa bránil tým, že peniaze nepoužil pre seba, ale prvú čiastku investoval na kúpu investičného briliantu a druhú uložil na brokerský účet. Okresný súd túto obranu obžalovaného nepovažoval za dôvodnú a spáchanie skutku vyvodil z ostatných dôkazov, z ktorých bolo zrejmé, že zmluvy s poškodenou boli vyhotovené sťažovateľom, ktorý konal ako reprezentant obchodnej

spoločnosti zriadenej v zahraničí, no s účtom v slovenskej banke, ktorý pre ňu ako zástupca zriadil. Investíciu prostriedkov sťažovateľ dokladoval predložením kópie potvrdenia o kvalitatívnej analýze kameňa, z ktorého však vôbec nevyplýva, že by tento kameň bol zakúpený pre účely investície, a mailových dokladom banky, z ktorej však nevyplýval vklad peňazí do tejto banky. Okresný súd vyhodnotil tieto dôkazy ako nehodnoverné, pričom spáchanie skutku považoval za preukázané nielen z listinných dôkazov, ale aj z výpovedí poškodenej a svedkyne, ktorá sťažovateľovi sprostredkovala kontakt na poškodenú a zúčastnila sa pri vypisovaní investičných zmlúv.

3. Proti rozsudku okresného súdu podal sťažovateľ odvolanie, v ktorom namietal (i) nesprávnosť skutkových zistení okresného súdu, (ii) nepoužitie zásady ultima ratio a materiálneho korektívu, (iii) zaujatosť konajúceho vyšetrovateľa, (iv) procesné pochybenie okresného súdu, ktorý vykonal hlavné pojednávanie v jeho neprítomnosti, a (v) procesné pochybenie spočívajúce v tom, že zákonnému sudcovi bola predlžovaná lehota na vyhotovenie písomného rozsudku.

4. Napadnutým uznesením krajský súd odvolanie obžalovaného sťažovateľa zamietol. K nesprávnosti skutkového stavu odvolací súd odkázal na dokazovanie a hodnotenie dôkazov pred okresným súdom, pričom osobitne poukázal na to, že sťažovateľ v priebehu celého trestného konania nepreukázal, akým investičným spôsobom naložil s peniazmi poškodenej. K aplikácii materiálneho korektívu krajský súd uviedol, že celá finančná transakcia sa mala javiť ako sofistikovaný investičný zámer, no v podstate išlo o obyčajné uvedenie dôverčivej osoby do omylu. K zaujatosti konajúceho vyšetrovateľa krajský súd poukázal na to, že vyšetrovateľ nebol vylúčený rozhodnutím príslušného orgánu, a dokazovanie bolo vykonané pred súdom, voči ktorému nebola vznesená námietka zaujatosti. K námietke vykonania hlavného pojednávania v neprítomnosti sťažovateľa krajský súd poukázal na súhlas sťažovateľa na vykonanie hlavného pojednávania v jeho neprítomnosti, a preto túto skutočnosť nemožno úspešne namietat' v odvolaní. K poslednej námietke oneskoreného písomného vyhotovenia krajský súd uviedol, že nejde o skutočnosť, ktorá by mala vplyv na zákonnosť vyhláseného rozsudku.

5. Proti uzneseniu krajského súdu podal obžalovaný sťažovateľ dovolanie, ktoré najvyšší súd napadnutým uznesením odmietol podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku, pretože dospel k záveru, že v rozsahu námietok sťažovateľa nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c), e) a i) Trestného poriadku. Najvyšší súd sa v odôvodnení napadnutého uznesenia po zrekapitulovaní priebehu konania a uvedení sťažovateľovej argumentácie obsiahnutej v jeho dovolaní vyjadril ku každému dovolaciemu dôvodu, ktorý uviedol sťažovateľ.

6. Najvyšší súd vyhodnotil, že vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku nevyhovenie požiadavke sťažovateľa na ďalší postup súdu pri dokazovaní podľa jeho predstáv nepredstavuje negatívne ovplyvnenie práva obvineného na spravodlivý proces a práva na obhajobu tak, aby mohol vysloviť naplnenie tohto dovolacieho dôvodu. Vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku najvyšší súd uviedol, že pod tento dôvod nemožno zahrnúť také námietky, ktoré sa týkajú údajného zaujatého prístupu policajta a ktoré majú abstraktný, resp. všeobecný charakter, vzhľadom na to, že na naplnenie tohto dovolacieho dôvodu sa vyžaduje splnenie podmienky, že vo veci konal alebo rozhodol orgán činný v trestnom konaní, ktorý bol, resp. mal byť vylúčený, pričom o jeho vylúčení sa nerozhodlo. K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku najvyšší súd skonštatoval,

že námietky obvineného smerujúce voči konečným skutkovým zisteniam a záverom namietajúce ich správnosť či úplnosť sú z pohľadu dovolacieho konania irelevantné, keďže pre dovolací súd je záväzný skutok tak, ako bol ustálený okresným a krajským súdom, a ten nemôže nijako meniť alebo dopĺňať. Napokon dovolací súd dospel k záveru, že obvinený svojím konaním naplnil všetky znaky skutkovej podstaty pokračovacieho prečinu podvodu.

III.

7. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti namieta, že z dokazovania pred okresným súdom nevyplývalo, že by jeho konanie naplnilo základné znaky skutkovej podstaty prečinu podvodu. Sťažovateľ tvrdí, že okresný súd, s ktorého závermi sa krajský súd stotožnil, pri určovaní subjektívnej stránky trestného činu nezistil taký skutkový stav, aby mohol dospieť k objektívnemu a spravodlivému rozhodnutiu. Vzhľadom na to navrhol vykonať ďalšie dôkazy, ktoré by preukazovali jeho nevinu. Podľa sťažovateľa krajský súd dostatočne nezohľadnil jeho argumenty a uprednostnil formalizmus rozhodovania. Krajský súd sa podľa sťažovateľa žiadnym relevantným spôsobom nevysporiadal s dôvodmi odvolania a viaceré jeho názory vyjadrené v odôvodnení napadnutého rozhodnutia považuje za nesprávne a arbitrárne.

8. Sťažovateľ je toho názoru, že zo strany krajského súdu a najvyššieho súdu došlo voči nemu k zásadnému porušeniu zákonom garantovaným práv, ktoré zakladá komplexné porušenie práva na súdnu ochranu. Sťažovateľ sa nestotožňuje so záverom krajského súdu, že skutkový stav potrebný a nevyhnutný pre rozhodnutie odvolacieho súdu bol dostatočne zistený dokazovaním, ktoré bolo vykonané pred súdom prvého stupňa, a rovnako sa nestotožňuje so záverom, že navrhnuté dôkazy nemôžu prispieť k zisteniu skutkového stavu, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti.

IV.

9. Ústavný súd v zásade nie je oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a aplikácii právnych predpisov v konkrétnom prípade viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil (IV. ÚS 27/2010). Skutkové alebo právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva. Z týchto hľadísk ústavný súd pristúpil aj k preskúmaniu napadnutých rozhodnutí.

10. Vo vzťahu k námietke sťažovateľa, že všeobecné súdy nevykonali ním navrhované dôkazy, treba rešpektovať to, že všeobecný, či už civilný alebo trestný súd, má právomoc vo veci konať, čo zahŕňa aj rozhodnutie o tom, či a aké dôkazy vykoná. V takomto prípade však nemôže ísť o svojvoľný a neodôvodnený postup. Postup súdu, ktorý nevykonal všetky navrhované dôkazy, sám osebe neznamená porušenie základného práva na súdnu ochranu. Ak by všeobecný súd nevykonal dôkaz navrhovaný stranou konania, hoci tento by mal preukazovať rozhodnú skutkovú okolnosť, znamenalo by to porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (II. ÚS 168/2019). V okolnostiach posudzovanej veci však o takýto prípad nejde. Krajský súd odkazom na rozhodnutie okresného súdu jasne a zrozumiteľne uviedol, z akých vykonaných

dôkazov okresný súd vychádzal pri svojich úvahách, na základe ktorých dospel k záveru, že skutok uvedený v obžalobe sa stal. K tomu krajský súd na zdôraznenie správnosti doplnil svoje vlastné úvahy a právne závery, ktorých podstatou je to, že sťažovateľ nepreukázal, ako investične naložil s peniazmi poškodenej. K tomu možno len uviesť, že táto rozhodujúca skutočnosť nie je zrejماً ani z jeho ústavnej sťažnosti.

11. Krajský súd sa vyjadril ku všetkým námietkam sťažovateľa, ktoré uplatnil aj v ústavnej sťažnosti, a náležite odôvodnil svoje závery. Napadnuté uznesenie krajského súdu obsahuje dostatok skutkových a právnych záverov, z ktorých nemožno dospieť k záveru, že rozhodnutie je svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené. Argumentácia sťažovateľa, ktorú uplatnil v ústavnej sťažnosti a ktorá je v zásade pokračovaním jeho argumentácie, ktorou sa bránil podanej obžalobe, nie je spôsobilá spochybníť ústavnú udržateľnosť záverov napadnutého uznesenia krajského súdu. Argumentácia krajského súdu v spojení s podrobným odôvodnením okresného súdu je dostatočná, jasná a zrozumiteľná, pričom je založená na právnych záveroch, ktoré majú oporu v zákone.

12. Vo vzťahu k napadnutému rozhodnutiu najvyššieho súdu treba uviesť, že sťažovateľ toto rozhodnutie nenapadol samostatnou argumentáciou, ktorú by bolo možné oddeliť od dôvodov, pre ktoré spochybňoval ústavnosť rozhodnutia krajského súdu. Najvyšší súd odmietol dovolanie sťažovateľa podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku, pretože dospel k záveru, že v rozsahu námietok sťažovateľa nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 c), e) a i) Trestného poriadku. Najvyšší súd sa v odôvodnení napadnutého uznesenia vyjadril ku každému dovolaciemu dôvodu, ktorý uviedol sťažovateľ vo svojom dovolaní, s podrobným odôvodnením, prečo nie sú dôvody dovolania splnené. Na posúdenie prípustnosti dovolania je zásadne príslušný dovolací súd. O svojvôli pri výklade alebo aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom, v tomto prípade najvyšším súdom, by bolo možné uvažovať vtedy, ak by sa jeho názor natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (IV. ÚS 226/2012). Nielen z argumentácie sťažovateľa, ale ani zo samotného rozhodnutia najvyššieho súdu neboli zistené žiadne skutočnosti, ktoré by naznačovali jeho svojvoľný postup pri vymedzení prípustnosti dôvodov dovolania.

13. Vo vzťahu k obsahovo zhodným základným právam podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru z ústavnej sťažnosti nemožno dospieť k žiadnym zisteniam, ktoré by viedli k porušeniu týchto práv sťažovateľa. Preto je ústavná sťažnosť zjavne neopodstatnená a z tohto dôvodu bola podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov odmietnutá.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 15. apríla 2021

Robert Šorl
predseda senátu